

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS
MCMXXII

Teisės fakultetas

“Neteisėtos psichoaktyvių medžiagų apyvartos kontrolės ypatumai remiantis 2013 rugsėjo 17 d. ES Reglamento ir Direktyvos projektais”

Prof. Edita Gruodytė
Gruodžio 16 d., 2013

Esminiai klausimai

1. ES Reglamento tikslai ir reikšmė nacionalinei teisei;
2. ES direktyvos statusas ir santykis su pagrindų sprendimu;

Reglamento projektas:

1. SESV 114 str.

Komisija savo pasiūlymuose, numatytuose 1 dalyje, dėl sveikatos, saugos, aplinkos apsaugos ir vartotojų apsaugos dėmesį kreipia į aukšto lygio apsaugą ir ypač atsižvelgia į visas mokslo faktais pagrįstas naujoves. Pagal atitinkamą kompetenciją šio tikslo taip pat siekia Europos Parlamentas ir Taryba (3 p);

2. Reglamentu siekiama:

Mažinti prekybos kliūtis naujomis medžiagomis vs. Priimti priemones, kuriomis būtų ribojamos vartotojų galimybės įsigyti medžiagų, kurios kelia riziką;

Reglamento prioritetai:

3pr.p.-n.medžiagos naudojamos gaminant tokias prekes kaip vaistai, pramoniniai tirpikliai, valymo medžiagos, aukštųjų technologijų pramonės prekės- jų naudojimo šioms reikmėms apribojimas gali trikdyti verslo veiklą vidaus rinkoje;

4 p.Nac. Institucijoms sunku efektyviai apsaugoti visuomenės sveikatą ir saugą, nesudarant kliūčių veikti vidaus rinkai;

10 p.p.- turėtų būti galimybė naujoms psichoaktyvioms medžiagoms ir mišiniams laisvi judėti Sąjungoje, jei jie yra skirti naudoti komercinėms ir pramoninėms, mokslinių tyrimų, technologijų plėtros reikmėms;

11 p.p.- turi užtikrinti aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą ir saugą;

16 p.p.- priemonių proporcingumas jų keliamai rizikai;

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS
MCMXXII

Teisės fakultetas

Reglamento nuostatos:

Rizikos
tyrimas

Rinkos
apribojimai

Ataskaita

laikini

nuolatiniai

Priemonės

- 1. Medžiagų klasifikavimas pagal keliamą riziką visuomenės sveikatai į 3 kategorijas:*
 - 1. Maža rizika- ribojimai netaikomi;*
 - 2. Vidutinė rizika- draudžiamas tiekimas vartotojų rinkai;*
 - 3. Didelė rizika- draudimas gavybai, gamybai ir tiekimui į rinką;*

Maža rizika- 11 str.

(a) sukelta žala sveikatai, piktnaudžiavimo ir priklausomybės sukėlimo potencialas yra riboti, nes medžiaga sukelia nesunkius sužalojimus ir ligas, taip pat maža fizinės bei psichinės būklės pablogėjimą;

(b) socialinė žala asmenims ir visuomenei, (įskaitant visuomenės veikimui ir viešajai tvarkai), yra ribotas, su ta medžiaga susijusios nusikalstamos veikos mastas mažas, neteisėto pelno negaunama ir susijusių ekonominių išlaidų nepatiriama arba jie labai maži;

(c) rizika saugai yra ribota, visų pirma maža ligų plitimo, taip pat per kraują plintančių virusų perdavimo rizika, fizinės ir psichinės būklės pablogėjimas neturi įtakos gebėjimui vairuoti arba ši įtaka nedidelė, o naujos psichoaktyviosios medžiagos ir susijusių atliekų gaminimo, vežimo ir šalinimo poveikis aplinkai mažas.

Vidutinė rizika- 12 str.

(a) sukelta žala sveikatai, piktnaudžiavimo ir priklausomybės sukėlimo potencialas yra vidutiniai, nes medžiaga paprastai sukelia nemirtinus sužalojimus ir ligas, taip pat vidutini fizinės bei psichinės būklės pablogėjimą;

(b) socialinė žala asmenims ir visuomenei, (įskaitant visuomenės veikimui ir viešajai tvarkai), yra vidutinis, su ta medžiaga susijusios nusikalstama veika ir organizuotas nus.- pavieniai, neteisėtas pelnas ir ekonominės išlaidos- vidutiniai;

(c) rizika saugai -vidutinė, visų pirma maža ligų plitimo, taip pat per kraują plintančių virusų perdavimo rizika, fizinės ir psichinės būklės pablogėjimo įtaka gebėjimui vairuoti yra vidutinė, o naujos psichoaktyviosios medžiagos ir susijusių atliekų gaminimas, vežimas ir šalinimas turi neigiamos itakos aplinkai (kuo skiriasi nuo mažo poveikio?).

Didelė rizika- 13 str.

(a) sukelta žala sveikatai, siejama su jos ūmiu ir chronišku toksiškumu bei kelia grėsmę gyvybei, nes medžiaga sukelia mirtį, mirtinus sužalojimus ir sunkias ligas, taip pat didelį fizinės bei psichinės būklės pablogėjimą;

(b) socialinė žala asmenims ir visuomenei, (įskaitant visuomenės veikimui ir viešajai tvarkai), yra didelis, lemia vš.tvarkos pažeidimus, žiaurų ir asoc. Elgesį; su ta medžiaga susijusios nusikalstamos veikos- sistemingos, ekonominės išlaidos ir neteisėtas pelnas- dideli;

(c) rizika saugai, visų pirma ligų plitimo, taip pat per kraują plintančių virusų perdavimo rizika didelė, fizinės ir psichinės būklės pablogėjimo įtaka gebėjimui vairuoti reikšminga, o naujos psichoaktyviosios medžiagos ir susijusių atliekų gaminimo, vežimo ir šalinimo poveikis kenkia aplinkai (kuo skiriasi nuo turi poveikio?).

Klausimas:

1. Ar valstybė narė gali taikyti griežtesnes (švelnesnes) priemones nei nustatyta reglamente?

Remiantis ETT praktika (pvz. byla *Hammarsten, C-462/01*) bendrojo rinkos organizavimo nustatymas nekliudo valstybėms narėms taikyti nacionalinių normų, kuriomis siekiama kito bendrojo intereso tikslo negu siekiamas bendruoju organizavimu, net jei šios normos gali turėti poveikį bendros rinkos veikimui atitinkamame sektoriuje (29 bylos par.)

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS
M.Č. 1311

Teisės fakultetas

Priemonės:

Rinkos ribojimo priemonės nedelsiant- ne vėliau kaip per 8 savaites nuo ataskaitos (bendros ar rizikos vertinimo) gavimo ;

Direktyvos projektas:

1. Dalinis 2004 m. spalio 25d. Pamatinio sprendimo keitimas;
2. Direktyva priimama remiantis SESV 83 str.1 dalimi:

Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami direktyvas pagal įprastą teisėkūros procedūrą, gali nustatyti minimalias taisykles dėl nusikalstamų veikų ir sankcijų apibrėžimo ypač sunkių nusikaltimų, turinčių tarpvalstybinį pobūdį, pasireiškiantį dėl tokių nusikaltimų pobūdžio arba poveikio, arba ypatingo poreikio kovoti su jais remiantis bendru pagrindu, srityse.

Direktyvos atitiktis ES reikalavimams:

- 1. Subsidiarumo principui;**
- 2. Proporcingumo principui;**
- 3. Pagrindinių teisių užtikrinimas;**

Direktyva vs. Pamatinis sprendimas 2004/757/TVR

1. Taikymo sritis- naujoms psichoaktyvioms medžiagoms (Reglamento 13 str.1.d);
2. Vienintelis pakeitimas- narkotikų sąvokos apibrėžimas;
3. *Būtina, kad šio pamatinio sprendimo nuostatos būtų pradėtos taikyti...(str. d.)*